

Sønderjylland

Nye Udvisninger.

To danske Underkøbtter, Tjenestekarl Kristoffer Simonsen hos Landmand S. Jensen i Torium og Strædermand Niels Nielsen hos Strædermand Poulsen i Hjerting, er bleven udvist af Amtsforsamlingen. Som Grund nævner det haberslebske Fortrykningsblad, at de udviste har overværet nogle Møder i Hjerting Forsamlingshus.

Det tyffe Angiveri mod den danske Presse florerer for Tiden i Nord-Slesvig. Som nyt Eksempel fortæller i „Glensburger Nachrichten“, at den preussiske Regering i Slesvig „er bleven foranlediget til“ at rejse Straffeforbud mod „Hejmdal“, der i en Artikel om Afstedigelsen i Ballum har hævdet, at flere tyskfundede Lærere var driftfædige. Hvorvidt der paataas at foreligge en Fornærmelse mod Lærerne — en Stand med mange Medlemmer, kan dog ikke fornærmes, naar der siges, at enkelte af dem er uheldige — eller imod Regeringen, siges ikke.

Solgt til Tyskerne. Ifølge „Dannevirke“ er der fare for, at den lille By Tønder i Dødsstrup, Løder Amt, skal blive solgt til den preussiske Regering for 300,000 Mark, hvilket ganske vist er en temmelig mere, end den er værd. Men da Sælgerne er danske fødte Folk, virker Efterretningen alligevel smerteligt.

Preussisk Julebudskab. Fra Skodborg skrives til „Dannevirke“:

Som et Udflugt af den milde Kurs har Gaardejer Hr. Christensen i Skodborgskov været stævnet til Amtsforsamlingen, hvor man lod ham vide, at saafremt hans Børn kom i Forsamlingshuset, vilde han rижte sig at blive udvist. For de unge, voksne Børn er det vanskeligt at forstå, hvad de har forbrudt, da de kun har været med til at indøve nogle Julefalmere, som agtedes juncne Juledag i den herværende Kirke.

Nye Udvisninger. To danske Underkøbtter, der har været i fysiske hos Skibmand Colfax i Nødding, nemlig Kommis Frederik Grøn Wadsen fra Fredericia og Butiksjonfru Mathilde Petersen fra Duen (Dure?), er ifj. Fortrykningsbladet i Haderslev bleven udvist af det preussiske Statsomraade med tre Dages Friid, fordi de er „faldne til Vejvæer“.

Det tyffe Blad bringer denne Meddelelse under Overskriften „Udvisning af danske Fjendsforryrere

og anfører som Grund til Forholdsreglen, at de to udviste har deltaget i „Selvfølgelig Forening“s Sammenkomster i „Nøddinghus“ og været Medlemmer af Foreningen. Hvis de ikke har gjort sig skyldige i andet, er altsaa Veftholdningen for at de har været Fjendsforryrere, usandfærdig.

For nogen Tid siden fik Strædermeister P. Skov i Sønderborg ifj. „Dødbøl-Vosten“ Ordre til at forlade Landet, inden en bestemt Frist var udløbet. Grunden var, at han arbejdede selvstændigt.

Efter hvad det sønderborgske Fortrykningsblad meddeler, har man paa en Ansigning herom bevilget Skov en foreløbig Vofjettelfstilladelse, for at han kan ordne sine Fortrykningsanliggender.

Hr. Stræckerjan. „Dannevirke“ skriver: „Med det første agter Hr. Karl Stræckerjan, der i over et Aar har ledet „Schleswig'sk Grenzpost“ med Statsunderstøttelse, at trække sig tilbage til en mere stille Virksomhed. Denne Begivenhed, der staar i Forbindelse med adskillige af det fjundne Aars Lidragerer, drøftes en Del i tyffe Kredse. Blant andre nævnes Landraad Trygander som den, der har været medvirkende ved Forandringen. Hr. Stræckerjan, der ventelig vil blive bevaret for Nord-Slesvig, agtes i fysiske med Udarbejdelsen af en Haandbog i den af ham opdagede „Fjendens“ Historie. Statsunderstøttelsen formindskes ikke. Skulde disse Meddelelser blive bemægtede, staar hverligere Oplysninger gerne til Tjeneste“.

„Hejmdal“ har hørt, at Hr. Stræckerjan skal „pensioneres“ til 1. Januar.

Staryp Sogn. Tyff Gudstjeneste?

Ogaa her til Staryp og Grarup Sogne er man nu under Fjendsfortryknings Aera naet saa vidt, at man forlanger tyff Gudstjeneste indført 12 Gange aarlig. Naar man hører, at et saadant Andragende har faaet henved 70 Underkrifter, maa man forlignen forundres, thi inden for begge Sogne er der vittnok to Grundejere, af hvilke den ene ikke fortaar og den anden kun delvis fortaar en dansk Prædiken.

Til Forklaring kan imidlertid tjene, at der paa Gaarden Dufstær i Staryp Sogn, hvor der findes ikke faa saa Katoliker, er samlet omtrent 300 Underkrifter. Børnene fra 10 Aar regnes med, naar der samles Underkrifter til et saadant Andragende.

Af andre Underkrivere er der vittnok kun faa, der kan følge med

ved en tyff Prædiken. Ved at samle Underkrifter har en for et Par Aar siden tilfjettet Gaardejer i Staryp Sogn vist sig lærlig behjælpelig.

Førliden Fredag var de Kirkeældste fra begge Sogne samlede hos Sognepræsten, Pastor Peterjen i Staryp, for at forhandle om denne Sag. Andragendet blev af alle Kirkeældste, der var til Stede, erklæret for ubegrundet. Staryp og Grarup Sogne ligger saa nær ved Haderslev, hvor der prædikes paa Tyff flere Gange hver Søndag, saa at de, der følger Trang til at høre Guds Ord paa Tyff, let kan faa denne afhjælpen, hvis en saadan findes.

Ved Forhandlingen hos Præsten skal denne være fremkommen med den Paastand, at der før har været tyff Prædiken i vore Kirker, og at det var det oprindelige.

De Kirkeældste gif imidlertid ud fra, at man ved at indføre tyff Gudstjeneste i de rent danske Sogne vilde jage mange ud af Statskirken.

Pastor Peterjen mente, at Folk her i vore Sogne var saa iffkelige, at de ikke vilde finde paa saadant noget.

Præstens Bøn og alle hans Forklaringer hjalp ikke noget. De Kirkeældste, som endnu bedre end Præsten kender Forholdene, holdt fast paa deres Mening, at der set ingen Trang var til Stede til Indførelse af tyffe Gudstjenester. Den om Sagen af-fattede Protokol maatte derfor af-sættes i den Aand.

Alle er enige om, at Stødet til Andragendet er udgaet fra Præsten. Folk her i Sognet ved imidlertid og-jaa nok, hvad de har at gøre, naar Præsten faar trumfet sin Villie igennem. („Mm.“)

Haderslev. — Jordefærd.

Under megen stor Deltagelse jordefærdedes sidste Grosierer Jørgen Roose den 13. Dec. I Kapellet ved Byens Sogehus talte Pastor Rabler, og i Gammel Haderslev Kirke holdt den henvedes Sognepræst, Past. Prahl, en Tale i Tilfjyntning til Vibelordet: „Det er en troværdig Tale og adbeles værd at annamme, at Kristus Jesus kom til Verden for at gøre Syndere salige, iblandt hvilke jeg er den største.“ Præsten pegede i sin Tale hen paa, hvor almindelig afholdt Roose havde været, og hvor bange han havde været for at forfordele nogen, saa han skulde komme til som Skibmand at tilegne sig noget, der ikke med Rette kunde tilkomme ham. Han betonedes, at det, som det kommer an paa for os, naar Livet vil tage os, er at finde det faste Punkt, Troen paa Jesus Kristus.

Tønder. — En Flaghistorie. En Blomsterhandler i Vestergade havde paa et lille Svejsterværk, som var opstillet til Bynt i Blomsterboden, anbragt et lille 5-Centimeters Papirflag med et rødt Kors paa hvid Grund — „det røde kors“ Banner, Generforjet. Forrige Lørdag kom et Medlem af den tyffe Forening ind til Blomsterhandleren og raadede denne til at fjerne Flaget, som han mente var et Dannebrog. (!)

Det blev dog fiddende og var Genstand for en smigrende Dnmarfdomhed indtil Onsdag den 8. Dec. da der blev anbragt et andet, nemlig den rigtige Svejsterværk med det lille hvide Kors paa en rød Dug. Ifølge et „Indfendt“ i „Tøndernske Zeitung“ blev ogaa dette Flag anjet for et Dannebrog, og fremtrædende tyffe Foreningsmedlemmer skal Hovederne sammen foran Blomsterboden og stirrede med blegnende Kinder paa det lille Svejsterværk, baade med og uden Foragtet. Det endte foreløbig med, at Politibetjenten næste Fredag Formiddag aflagde et Besøg i Blomsterboden og bortførte det lille Svejsterværk fra det lille Svejsterværk. Saalunde frektes det store tyffe Nige Anno 1909 op imod Jul for en stor og overhængende Fare, skriver „Bejfflesviags Tidende“.

Aabenraa Amt. Uffkerheden her paa vor Egn tiltager i en foruroligende Grad, skrives til „Glensborg Avis“ fra Lundtoft. I forrige Uge blev der søet ikke færre end fem Indbrudstyverier i een Nat her og paa Søgaard's Mark, hvor det er lykkedes Forbryderne at rane Madvarer, Guldtoij og rede Penge. Man har visse Personer her paa Egnen mistænkt; men hvorvidt det er lykkedes Politiet at faa noget fatlaaet, vides ikke.

Tirsdaags Aften den 7. Dec. øvedes der et raat Overfald paa en ung Mand fra Lundtoft. Han vilde i Mørkningen til Avars for at betale nogle Regninger. Ved Lundtoft Sammelkro blev han antastet af tre Personer, som forlangte Penge. Den unge Mand mente at genferde nogle af sine Kammerater og antog det hele for en Spøg. Men inden han fik Tid til at betænke sig, gav den ene af Vællerne ham et Slag i Ansigtet, saa han fegnede. Da han siden kom til Vejindelse igen, var hans Pung med et større Pengebeløb borte. Sagen blev straks meldt til Politiet.

Stepping Sogn. En Skovens Kæmpe falden. I Stormnatten forledes et af Nord-Slesvigs største Vægetræer blaf om. Det stod i et Gaardejer J. L. Hansen paa Andrupgaard tilhørende lille Stevhoved, „Trindholm“ kaldet. Træets Omfang ved Roden er henved 4 1/4 Meter og dets Længde fra Roden til Kronen 20 Meter.

Man mener, at Træet vil indeholde 20 Kubikmeter, omtrent 12 Tønder Træ.

Haderslev. Tyff Kultur. Det af Redaktør Karl Stræckerjan udgivne statsunderstøttede „Schleswig'ske Grenzpost“ er gaet fuldfærdig ud af sin gode Skind, fordi de danske indfødte Væboere i Staryp og Grarup Sogne har villet værne om deres danske Mødersmaal i Kirken, idet de over for Præsten — Pastor Peterjen i Staryp, kendt fra sin Præstegerning i Efter Aagum over for Nis Gallesen har hævdet, at der ingen Trang var i Sognet til tyff Gudstjeneste. Det preussiske Blad giver et Vævis paa det Kulturlandpunkt, det staar paa, ved at fremjætte følgende Trusel:

„Man her vogte sig for ved nogen som helst videre Indrømmelse endnu videre at styrke det øjeblikkelig herfænde grænseløse danske Overmod. Mod danske Trusler gives kun et Middel: den tyffe Nævel!“

De danske indfødte i Staryp og Grarup forlanger jo set ingen Indrømmelse; de ønsker kun, at alt skal blive ved det nedarbejdede, hvilket har vist sig at være godt. Det er betegnende nok for det tyffe Blad, at det vil hemme dansk Kultur og udbrede sig ved Hjælp af Næven, bemærker „Mm.“

Møgelstønder. Dødsfald. (H. A.) Den i meget vide Kredse bekendte Kniplingshandler Detlef Hansen her i Byen afgik den 17. Dec. ved 85 Aar. Den afdsede var født den 28. Dec. 1831 i Møgelstønder. Han var en

ASSCHENFELDT-HANSENS

An illustreret

Kirkehistorie for Menigheden

foreligger nu komplet indbunden i to smukke og solide Bind paa henholdsvis 570 og 583 store Sider med mange Billeder. Det er et særdeles ypperligt Værk, der fortjener at findes i ethvert kristen Hjem. Stilen er livlig, og Indholdet paa en Gang underholdende, belærende og opbyggende.

Der begyndes med en Skildring af Apostelen Paulus og de andre Apostle, derefter kommer Jødefolkets Historie indtil nu. Saa har vi Skildringen af den første Menighed med dens Livskilder og Livsfrugter, Satans Anløb i Martyrdom og hans Anløb gennem de første Aarhundredes Vranglærdomme samt hans Forsøg paa at kvæle Guds Menighed i Verdens Favntag, efter at Staten havde givet Kirken Fred. Vi gør derefter Bekendtskab med adskillige fremragende Aandens Kæmper, der holdt Guds Fane højt over Verdenslivet (Krysanthos, Ambrosius, Augustin). Vi ser de skæve Baner i Klosterlivet og Pavedømmets Forsøg paa at give Kirken Verdensherredømme. Vi betragter fremdeles de Røster, der rejser sig mod Pavedømmet, og som paa Reformationstiden vandt en herlig Sejr, men dernæst ogsaa Tilbageslaget fra Pavedømmets Side, særlig gennem Jesuiternes Rænkespil. Endvidere fjendens Forsøg paa efter Reformationen at skille Lære og Liv fra hinanden (Pietismen, Orthodoxien) samt endelig Rationalismen og Nattemørke, men ogsaa Troslivets fornyede Frembrud i vore Dage. Ogsaa Herrens Sejersgang i den ydre Mission samt Sektbevægelserne i Nutiden behandles.

Værket udkom i 48 Hæfter @ 10 cts. per Hæfte. Det faas nu samlet til følgende Priser:

- I Hæfter..... \$4.50
- Indbunden i solidt Vælskbind... \$6.50
- Indbunden i fransk Bind..... \$7.00

Danish Lutheran Publishing House,
BLAIR, NEBR.

Søn af Kniplingshandler Dines Hanien, der var født i Væctoft og gift med en Datter af den kendte Kniplingshandler Delleffen i Tønder. Han har beklædt mange Tilidsposter, faaledes var han Medlem af Stateligningskommissionen, af Fattigbetyrrelsen og af Tilsynsraadet for Tønder Landmandsbank samt Tilidsmand i Sprogforeningen. Den afdsede bevarede stedse et trofast dansk Sindelag.

Bidrag til Foreningen for billig Porto til Danmark

- Liste Nr. 2.
- Liste Nr. 1 \$60.25
  - Wm. Denriksen, Chicago, Ill. 1.00
  - D. V. S. 231, Jewell, Ia. .50
  - Naabenbrødrene, Chicago, Ill. 1.00
  - D. S. S. 110, Gayreville, N.Y. .50
  - D. S. S. 64, Trusant, Mich. .50
  - D. S. S. 36, Perth Amboy, N.J. 1.00
  - D. V. S. 12, Green Bay, Wis. 1.00
  - D. V. S. 234, Woodstock, Ill. 1.00
  - D. V. S. 36, Milwaukee, Wis. 1.00
  - D. V. S. 228, Indianapolis, Ind. 1.00
  - D. V. S. 40, Rawlins, Wyo. 1.00
  - D. V. S. 49, San Francisco, Cal. 1.00
  - D. S. S. 20, Kenosha, Wis. .50
  - D. V. S., Lake Forest, Ill. .85
  - D. V. S., Hutchinson, Minn. .50
  - D. V. S. 39, Oakland, Cal. 1.00
  - D. V. S. 134, Ringsted, Ia. 1.00
  - D. V. S. 255, Selma, Cal. 1.00
  - D. V. S. 114, Lake Venton, Minn. 1.00
  - D. S. S. 68, Los Angeles, Cal. 1.00
  - D. V. S. 51, Ludington, Mich. 1.00
  - D. V. S. 51, Ludington, Mich. 1.00
  - D. V. S. 208, Herman, Neb. 1.00
  - D. V. S. 91, St. Paul, Minn. 1.00
  - D. S. S. 11, Chicago, Ill. 1.00
  - Dania Nr. 9, Hayward, Cal. 5.00
  - Walhalla, Chicago, Ill. 5.00
  - D. V. S. 95, Ferndale, Cal. 1.00
  - Dania Nr. 4, Sacramento, Cal. 1.00
  - D. S. S. 30, Kansas City, Mo. .50
  - D. S. S., Newport, N. J. 1.00
  - D. S. S. 117, Brunswick, Neb. 1.00
  - D. S. S. 132, Dufas, Minn. 1.00
  - D. S. S. 43, Denver, Cal. 1.00
  - D. V. S. 248, Richmond Hill, N.Y. 1.00
  - D. V. S. 157, Audubon, Ia. 1.00
  - D. V. S. 227, Detroit, Mich. 1.00
  - D. V. S. 138, Butte, Mont. 1.00
  - D. V. S. Selma, San Francisco, Cal. 2.00
  - D. V. S. 190, Schenectady, N.Y. 1.00
  - D. V. S. 63, Sioux City, Ia. 1.00
  - D. V. S. 148, Cheyenne, Wyo. 1.00
  - D. V. S. 192, Worcester, Mass. 1.00
  - D. V. S. 82, Ludington, Mich. .50
  - D. V. S. 168, Winlock, Wash. .50
  - D. S. S. 17, Oakland, Cal. 1.00
  - D. S. S. 23, Elba, Neb. .50
  - D. S. S. Newell, Ia. .50
  - D. V. S. 182, Waukegan, Ill. 1.00
  - D. S. S. 35, Duluth, Minn. 1.00
  - D. V. S. 86, Philadelphia, Pa. 1.00
  - D. V. S. 184, San Leandro, Cal. 1.00
  - D. S. S. 94, Warren, Pa. 1.00
  - D. S. S. 95, Cadillac, Mich. .50
  - D. V. S. 101, MoValley, Ia. .50
  - Stytkforeningen, Chicago, Ill. 1.00
  - D. S. S. 77, Rochester, Minn. 1.00
  - D. V. S. 85 (D. V. S.), Rochester, Minn. .50

- D. V. S. 191, St. Louis, Mo. 1.00
- D. V. S. 107, B. Bullman, Ill. 1.00
- D. V. S. 232, New Haven, Conn. 1.00
- D. V. S. 183, Troy, N. Y. 1.00
- Dania Nr. 10, Petaluma, Cal. 1.00
- D. V. S. 179, Denver, Colo. 1.00
- D. V. S. 87, Boston, Mass. 1.00
- D. V. S. 158, Newell, Ia. 1.00
- D. S. S. 8, Döföb, Wis. 1.00
- D. S. S., Grayling, Mich. .50

Liste 1 og 2 tilfammen \$129.10

Chas. J. Ryberg,
Formand,
Knud Hartnack,
Sekretær,
Martin A. Ackerman,
Kassierer.

Luft, Wis.

Torsdag den 30. December havde vi Juletræfest i St. Peters Menighed, og paa Grund af det smukke Vejr efter Aarstiden var Besøget stort især af Børn; thi det er vel nærmest deres den største Juleglæde. Vi har nu for Tiden 42 Børn i Søndagskolen. De kom i Procession fra Søndagskolen i Forening med deres Lærere, ifjgende op ad Kirkegulvet, og stansede ved Juletræet. De bliver jo i Forvejen øvet i Salmeang samt større og mindre Vefelsprog, som de maa lære udenad og fremfje for Menigheden og andre tilstedeværende, hvad de ogaa i Aar klarede sig godt fra. Derefter talte Past. Krogh om Juleens sande Betydning, og hvad Betydning Søndagskolen havde for Guds Kirke og Menighed. Han bemærkede tillige, at enhver burde jende sine Værn til Søndagskole, enten de saa tilhørte Menigheden eller ikke. Derefter blev saa uddelt Gaver til alle Børnene dog ikke andet en ipfvelige Sager.

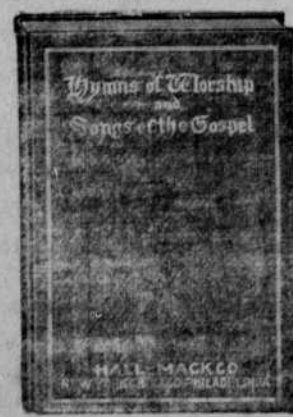
Vel er det en stor Juleglæde for Søndagskolebørnene, naar de skal til Juletræfest, men de er nu ikke fremmede over for det lille Julebarn, som bliver indprentet dem i Søn- og største Juleglæde. Det er noget, som bliver indprentet dem i Søndagskolen og tillige i de Par Maa- neder om Aaret, vi har Religions- skole.

Det Juletræ, som bliver pyntet med Menneskænder, kan jo i en vis Forstand være skønt nok, men det største og fæstneste Juletræ for os alle, og som aldrig visner, er dog det lille Jesusbarn, som vi alle uden Børns Anseelse kan belæse med vore Gaver, der ikke bestaar af andet end Synd og Overtrædelse, og de Gaver vi modtager fra dette Juletræ, bestaar af Naade, Fred og Vefjenske, og det er Gaver, som aldrig taber deres Glans, saafremt vi ikke tvigter, men troelig holder fast ved den rene og sande Tro og Serrens dyrebare Forættelser.

Glædeligt Nytår ønskes Medat- tionen og alle Vabets Lærere.
R o r r.

Music for Church, Sunday School

YOUNG PEOPLE'S SOCIETIES AND PRIMARY DEPTS.

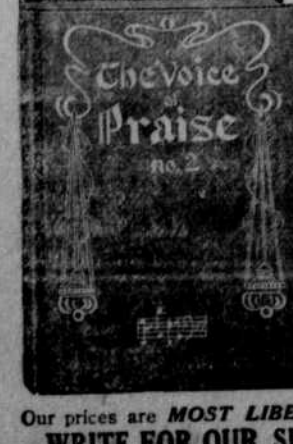

HYMNS OF WORSHIP AND SONGS OF THE GOSPEL

Two Books in One
The first half of this book contains 200 of the choicest hymns from the best hymnals known, just the hymns the congregation sing. The second half contains the cream of all Gospel Song and Sunday School books; the best songs from the world's best authors. No book in America can equal this. Just the book for all-around church use.

SONGS OF GROVE AND TEMPLE
The Famous Camp Meeting Book; designed for all outdoor or spiritualistic congregational singing for Grove or temple. The most popular book of its kind in America. Has no equal.

The Voice of Praise No. 2

The experience of the quarter of a century is embodied in this book. The first of the series sold 400,000 copies; this book will do better. The best work of the world's greatest Sunday School song composers is included. This book sets the highest standard.

New Songs of the Gospel Combined

Tag Board \$15 the 100. Board Cover, \$25 the 100. Single copy, postpaid, 20c and 30c. Returnable if not desired.

“SONGS FOR LITTLE SINGERS” NEW AND OLD
OUR LATEST AND THE BEST Primary Song Book on the market today
A Primary Song Book containing the best from the primary unions all over the country. It would take years for one primary worker to make a collection like this. Why waste your time when we can give you one.
The Special Features are several Two-part songs, a collection of parable, miracle and motion songs, well adapted to the little ones. And several recitations and exercises that will be a joy to the teacher.
And the best of all is a number of brand new songs, which are waiting for you to try.
TO BE THOROUGHLY EQUIPPED, you must have a copy in your primary department.
PRICE THE COPY, 25 CENTS. BY MAIL, 30 CENTS
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.